

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/135/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620202118
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4620202118.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o malol. deti: A. R., nar. XX.XX.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny E., mal. H. R., nar. XX.XX.XXXX a K. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, všetky zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka U. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., D. XXXX/XX a otec G. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. A. č. XXX, zastúpený JUDr. Ľubomírom Kišacom, advokátom so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1597/7, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/34/2015 zo dňa 02.06.2016, právoplatný dňa 07.07.2016 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. H. zo sumy 120 eur na sumu 240 eur mesačne a na mal. K. zo sumy 60 eur na sumu 120 eur mesačne, u obidvoch s účinnosťou od 01.08.2020.

II. Zročné výživné za čas od 01.08.2020 do 31.05.2021 v sume 1200 eur na mal. H. a v sume 600 eur na mal. K. súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. Súd návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na mal. A. R. z a m i e t a .

IV. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 14.08.2020 domáhala zvýšenia výživného na mal. deti R. - A., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 120 eur na sumu 250 eur mesačne, H., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 120 eur na sumu 250 eur mesačne a K., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 120 eur na sumu 200 mesačne, s účinnosťou od 01.08.2020 a návrh zdôvodnila tým, že maloleté deti pochádzajú z manželstva, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11P/175/2011 zo dňa 24.11.2011. Maloleté deti boli na čas po rozvode zverené do jej osobnej starostlivosti, otec bol zaviazaný platením výživného na mal. A. sumou 200 eur mesačne, na mal. H. sumou 200 eur mesačne a na mal. K. 100 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, teda od 29.12.2011. V roku 2016 podala návrh na zvýšenie výživného, ktorý súd zamietol a otcovi znížil vyživovaciú povinnosť voči mal. A. a voči mal. H. na sumu 120 eur na každého z nich a voči mal. K. na sumu 60 eur mesačne a to rozsudkom sp. zn. 11P/34/2015 zo dňa 02.06.2016. V súčasnosti už toto výživné nestačí pokrývať všetky potreby maloletých detí, ona sama má príjem len z invalidného dôchodku, ktorý je vo výške 349 eur mesačne. Otec detí pracuje dlhodobo v R. s prestávkou cez čas, kedy žiadal o zníženie výživného, vtedy dal výpoveď. Už v čase

rozvodu ich manželstva zarábala 2.700 eur, predpokladá, že aktuálne je jeho príjem len vyšší. Náklady na cestu a bývanie otcovi hradí jej brat H. R., ktorý ho aj zamestnáva.

2. Otec so zvýšením výživného nesúhlasil z dôvodu, že pracuje na živnosť a po odpočítaní všetkých výdavkov na podnikanie mu zostane mesačne suma 805,22 eur na splácanie všetkých jeho záväzkov. Okrem výživného spláca exekúciu vo výške 400 eur, pôžičku od spoločnosti Pohotovosť s.r.o. po 250 eur mesačne a súkromnú pôžičku, ktorú spláca podľa finančnej situácie v tom - ktorom mesiaci. Pôžičky bol nútený vziať si v čase, keď bol vo výkone trestu odňatia slobody na preklopenie ťažkej finančnej situácie. O zdravotných problémoch bývalej manželky vie, ale má zato, že popri dôchodku by mohla vykonávať aj nejakú prácu, aby tak aj ona prispela na živobytie ich detí. Za autonehodu, pri ktorej došlo k poškodeniu jej zdravia on nenesie žiadnu zodpovednosť, spôsobil ju niekto iný a on vie, že dostala aj nemalé finančné odškodnenie. Má obavy, že peniaze, ktoré jej posielala na deti, nie sú celkom využité na účel, ktorý by mali plniť, teda na zabezpečenie potrieb mal. detí. Vzhľadom k tomu, že matkou požadované zvýšené výživné nezodpovedá jeho finančným možnostiam, nesúhlasí s návrhom a žiada, aby ho súd ako nedôvodný zamietol.

3. Kolízny opatrovník s poukazom na to, že od poslednej úpravy výživného sa niekoľkonásobne zmenili pomery na strane rodičov aj mal. detí, radikálne sa zhoršil zdravotný stav nielen mal. H. aj K., ale aj matky, odporučil návrhu vyhovieť a výživné zvýšiť s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletých detí ako aj na pomery na strane rodičov.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov, obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

Maloleté deti R. sa narodili v manželstve rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11P/175/2011 zo dňa 24.11.2011, právoplatným dňa 29.12.2011, na čas po rozvedení boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného na mal. A. sumou 200 eur mesačne, na mal. H. sumou 200 eur mesačne a na mal. K. 100 eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. 29.12.2011. K zmene výšky výživného došlo rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11P/34/2015 zo dňa 02.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.07.2016 a to tak, že súd znížil vyživovaciu povinnosť otca na mal. A. a na mal. H. zo sumy 200 eur mesačne na sumu XXX eur mesačne a na mal. K. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2016. V tom čase bola matka poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku vo výške 157 eur mesačne, otec bol v tom čas najskôr samostatne zárobkovo činnou osobou, dňa 01.02.2016 sa zamestnal na plný pracovný úväzok v spoločnosti A. - B. E. s.r.o. s čistým mesačným zárobkom 355 eur a zamestnávateľ mu platil aj cestovné náhrady. V tom čase boli maloleté deti žiakmi Základnej školy na ul. T. v F., A. v X.ročníku, H. v X.ročníku a mal. K. navštevoval Materskú školu na ul. T. v F..

Rodičia mali vyživovaciu povinnosť len k týmto trom spoločným deťom.

4. V súčasnosti otec pracuje ako živnostník v zahraničí, v R., kvôli pracovným povinnostiam sa aj ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní, podniká na základe živnostenského oprávnenia od 01.06.2017 s predmetom podnikania: prípravné práce k realizácii stavby. Podľa daňového priznania za rok 2019 uviedol príjmy podľa § 5 Zákona o dani z príjmov fyzickej osoby vo výške 967,79 eur a príjmy podľa § 6 tohto zákona vo výške 13.569 eur a výdavky vo výške 9.297,25 eur. Za rok 2020 vykázal otec v daňovom priznaní príjmy podľa § 6 Zákona o dani z príjmov fyzickej osoby vo výške 30.955,60 eur a výdavky vo výške 21.911,47 eur. Otec je vyučený obrábač kovov, v prípade, ak by sa chcel zamestnať v tejto profesii, je podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch v ponuke voľné pracovné miesto u dvoch zamestnávateľov v F. a u dvoch v obci F., pričom ponúkaná výška hrubej mzdy je od 5 eur na hodinu po 7 eur na hodinu.

5. Matka je v súčasnosti na plnom invalidnom dôchodku, v auguste v roku 2018 bola účastníčkou dopravnej nehody, pri ktorej utrpela vážne zranenia, zdravotné problémy u nej odvtedy pretrvávajú, podrobila sa operáciám a ďalšie operácie má naplánované. Za úraz pri dopravnej nehode dostala odškodnenie vo výške 8.200 eur od poisťovne. Invalidný dôchodok poberá vo výške 342,50 eur, pracovať nemôže, aj na pojednávanie sa dostavila s pomocou barlí a s ortézami na rukách.

6. Mal. A. má problémy s drogami, v súčasnosti je na základe uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 9P/111/2020 zo dňa 22.10.2020 umiestnený v Centre pre deti a rodiny E. č. XXXX, H. nad L.. Uvedeným rozhodnutím súd uložil maloletému výchovné opatrenie pobytom v zariadení na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, teda od 11.12.2020.

7. Maloletá H. je v poslednom ročníku základnej školy, je prijatá na štúdium na Strednú zdravotnícku školu v F., má zdravotné problémy, má veľké dioptrie, potrebuje bezlepkovú stravu, navštevuje imunologickú a endokrinologickú ambulanciu aj mimo miesta bydliska (Bratislava, Partizánske). Mal. K. je v X.ročníku základnej školy, takisto má zdravotné problémy, má zníženú imunitu, preto navštevuje ambulanciu pľúcneho lekára.

Rodičom vyživovacie povinnosti nepríbudli.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Súd po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný, čo sa týka dvoch mladších detí, pretože bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov jednak u týchto detí a jednak u oboch rodičov, pričom ide o takú zmenu, ktorá je dôvodom na iné rozhodnutie o výške výživného.

10. U maloletých detí R. došlo k prvému určeniu výživného v roku 2011 rozsudkom, ktorým bolo zároveň rozvedené manželstvo ich rodičov. K ďalšej úprave výživného došlo len raz a to v roku 2016 a to tak, že súd výšku vyživovacej povinnosti otca voči všetkým trom deťom znížil. Z toho vyplýva, že od rozvodu manželstva rodičov výživné na mal. deti nebolo doposiaľ ani raz zvyšované, pričom odvtedy uplynula doba takmer desiatich rokov, počas ktorej maloleté deti vyrástli, vrástli viacnásobne náklady na ich výživu a ďalšie nevyhnutné potreby. Matka v konaní preukázala, že v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom maloletej H. a maloletého K. má zvýšené výdavky, ona sama má vážne zdravotné problémy, pre ktoré sa nemôže zamestnať a je odkázaná len na poberanie invalidného dôchodku.

11. Keďže v konaní bolo zároveň preukázané, že otec maloletých detí dlhodobo pracuje v zahraničí, je živnostník, je podľa názoru súdu schopný platiť zvýšené výživné, ktoré súd zvýšil u maloletej H. na sumu 240 eur a u mal. K. na sumu 120 eur mesačne u oboch s účinnosťou od 01.08.2020, teda od mesiaca, v ktorom matka podala návrh. Pokiaľ by sa otcovi neoplatilo pracovať v zahraničí, určite by tam nepracoval, ale našiel by si prácu na E.. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že pri rozhodovaní o výživnom na mal. deti neprihliada len na reálne príjmy povinného rodiča, ale aj na jeho zárobkové možnosti a schopnosti, pričom v danom prípade je súd názoru, že je v zárobkových možnostiach a schopnostiach otca platiť zvýšené výživné, pretože ak by nemohol z hocikákoľvek dôvodov pracovať v zahraničí, mohol by sa zamestnať aj na E., v rámci okresu, v ktorom má bydlisko a z príjmu zo zamestnania by mohol platiť výživné na obe deti v určenej výške.

12. Súd pri rozhodovaní prihliadol tiež na to, že o maloleté deti sa osobne stará výlučne matka, čím si v zmysle Zákona o rodine čiastočne plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť.

13. Keďže výživné bolo zvýšené s účinnosťou od 01.08.2020, súd rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je od uvedeného dátumu do 31.05.2021 v sume 1.200 eur (10 mesiacov x 120 eur) na mal. H. a v sume 600 eur na mal. K. (10 mesiacov x 60 eur). Súd otcovi zročné výživné povolil splatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným na každé dieťa s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

14. Čo sa týka zvýšenia výživného na mal. A., súd v tejto časti nepovažoval návrh matky za dôvodný, pretože toto dieťa je od 30.07.2020 na základe rozhodnutia tunajšieho súdu umiestnené v Centre pre deti a rodiny E. nepretržite doposiaľ, najskôr na základe nariadeného neodkladného opatrenia zo dňa 29.07.2020 sp. zn. 9P/111/2020 a následne uznesením tej istej spisovej značky zo dňa 22.10.2020, právoplatným dňa 11.12.2020. Matka sa teda aktuálne z tohto objektívneho dôvodu o maloletého nemôže starať osobne, o dieťa sa starajú pracovníci zariadenia, matka v súčasnosti na toto dieťa nemá také výdavky, ktoré by nepokryla doterajšia suma určeného výživného, resp. matka takéto výdavky v konaní nepreukázala. Súd preto jej návrh na zvýšenie výživného na mal. A. ako nedôvodný zamietol.

15. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.